

Etorkizuneko Enpleguaren Kalitatea (EEK)

Laburpen exekutiboa

2025/06/09

Sarrera.

Etorkizuneko Enpleguaren Kalitatea (EEF) proiektuak eraikuntza sektorearen erronka nagusiak jorratu ditu Gipuzkoan, bereziki enpleguaren egoerari, gaitasun profesionalari eta prestakuntza-eskaintzaren eta benetako ekoizpen-sarearen beharren arteko egokitzapenari dagokienez. Hasierako entregableetan egindako analisiek argi utzi zuten Gipuzkoako eraikuntza sektorea trantsizio-garaian dagoela.

❖ Sektorearen disgnostikoa

Eraikuntza sektorearen pisua, Barne Produktu Gordinaren barruan, %6,4tik (2000) %4,9ra (2023) **murritu da**

- **Enpresa txikien kontzentrazio handia** (%95), krisien aurrean bereziki ahulak.
- **Langilegoa zahartua eta nabarmen maskulinizatua** dago (%90 gizonezko).
- **Gazte talentua erakartzeko** eta **belaunaldi-erreleboa** bermatzeko zailtasunak identifikatu dira.

❖ Eskari handiena duten lanbide-profilak:

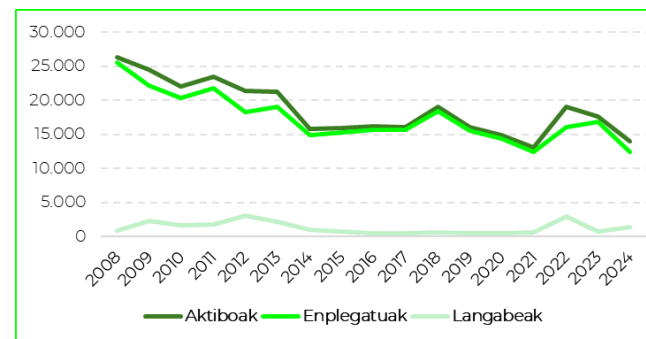
Bi tentsio nagusi:

- **Lanbide tradizionalak** (igeltseroak, peoiak, iturginak eta elektrizistak) **eskari handia dute**, eta horien ezaugarri dira lanpostuen rotazio handia, plantillaren zahartzea eta sektorearen maskulinizazio nabarmena.
- Digitalizazioari, iraunkortasunari eta industrializazioari loturiko **lanbide-profil berrien eskari gero eta handiagoa**, hala nola BIM modelatzaileak, eraginkortasun energetikoko espezialistak edota birgaitze-teknikariak.

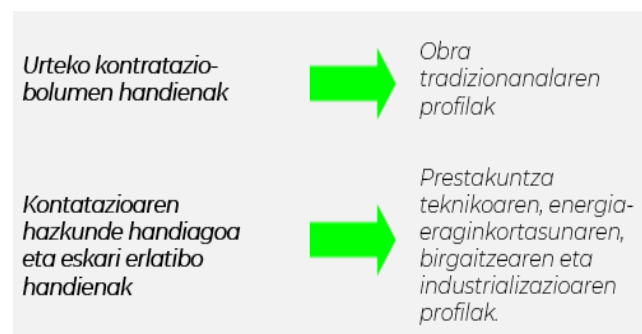
❖ Prestakuntza-arrakala::

- 1) Gaur egungo hezkuntza-eskaintzak **ez die erantzuten** iraunkortasunari, digitalizazioari edo industrializatutako eraikuntzari lotutako gaitasun berriei.
- 2) Enpresek **ziurgabetasuna agertzen** dute etorkizuneko lanbide-profilen inguruan, baina ados daude egokitzeko premia larriaz. Las empresas

Sektorean enpleguaren egoera



Lan-merkatuaren bi tentsio nagusi:



Europatik Gipuzkoaraino

Europako eraikuntza sektorea eraldaketa estruktural betean dago, hiru erronka nagusiri erantzunez: **jasangarritasuna, digitalizazioa eta trantsizio demografikoa**. Eboluzio-prozesu horrek bat egiten du politika komunitarioekin, hala nola *Europako Itun Berdea*, *Renovation Wave* *ekimena* eta *EPBD* zuzentaraua, bai eta azpiegiturak berritzeko, emisioak murrizteko eta eraikinen eraginkortasun energetikoa hobetzeko premia gero eta handiagoarekin ere.

❖ Erronka nagusiak

- **Langilegoaren zahartze nabarmena:** langileen %34,5ek 50 eta 64 urte bitartean dituzte; **eta zailtasunak talentu berria erakartzeko** (gazteak ez ezik, adin guztietako emakumeak ere barne).
- **Profil kualifikatuen eskasia** eginkizun berrietarako: jasangarritasuna, errehabilitazio energetikoa, BIM teknologia.

Joera horiek gaitasun tekniko berrien eskari gero eta handiagoa eragiten dute, eta eskari hori askotan ez da estaltzen ohiko prestakuntza-ibilbideek eskaintzen dituzten aukerekin.

Gipuzkoan, erronka berak errepikatzen dira, zenbait kasutan are nabarmenago: **langilegoaren zahartze handiagoa, sektorearen maskulinizazio-maila handia** (emakumeak soilik %10), **profil espezializatuen gabezia, eta Europako trantsizio-prozesuari lotutako lanbide-profilen prestakuntza-estaldura eskasa**. Horrenbestez, lurraldeak bere prestakuntza- eta lan-ekosistema eguneratzeko aukera du, bestela egiturazko desorekekin egingo du topo, eta horiek bere lehiakortasuna mugatu dezakete.



*Ingurumen-inpaktu handiko eta produktibitate txikiko sektorea berrasmatzeko beharra, **digitalizatuagoa, industrializatuagoa eta jasangarriagoa** den eredu baterantz, talentu berriarentzat erakargarria, eraginkorra eta klima-neutrale izango dena.*

Eskari handiena duten lanbide-profil profesionalak

UNEKO ESKARI HANDIENEN PROFILAK	
INSTALAZIOAK	• Iturgina • Eraikuntza-elekttrizista • HVAC / Klimatizazio-instalatzailerak
MUNTAKETA INDUSTRIALA ETA BIRGAITZEA	• Egitura metalikoen muntatzailea • Estalkien muntatzailea • Hormigoi aurrefabrikatuko piezen muntatzailea
AKABERA ETA MANTENTZE LANAK	• Arotza • Eskaiolista • Margolaria / Paper-jartzailea • Eraikinen mantentze-lanetako langilea
TEKNIKARIAK ETA ERDI MAILAKO ARDURADUNAK	• Eraikuntzako teknikari • Obrako gainbegirale / Kapataz • Arkitekto tekniko / Aparejadore
JASANGARRITASUNA	• Instalazio fotovoltaiakoen teknikari
MAKINA-OPERADOREAK	• Orga jasotzaileen operadorea • Lur-makinen operadorea

ETORKIZUNEN PROIEKZIO HANDIENEN PROFILAK	
JASANGARRITASUNA ETA ERAGINKORTASUN ENERGETIKOA	• Eraginkortasun energetikoko espezialista • Eraikuntzari aplikatutako energia berriztagarrien teknikari • Errehabilitazio energetikoko koordinatzailea • Eraikuntzako hondakinen kudeatzailea • Energia-auditorea
DIGITALIZAZIOA ETA GARAPEN-BIDEAN DAUDEN TEKNOLOGIAK	• BIM modelatzailea • BIM koordinatzailea • Robotika eta automatizazioan espezialista • Eraikuntzako datu-analista • BMS sistemen teknikari • GIS espezialista eraikuntzarako aplikatua
INDUSTRIALIZAZIOA ETA PROZESU BERRIAK	• Aurrefabrikatutako elementuen muntatzailea • Eraikuntza modularrean espezialista • Fabrikazio digitalean teknikari
KUDEAKETA TEKNIKOA ETA JASANGARRITASUN AURRERATUA	• Iraunkortasuneko proiektu-kudeatzailea • Klimatizazio- eta konfort-sistemetak ingeniaria

Prestakuntza-eskaintza, indarguneak eta gabeziak

❖ Eskari handiena duten egungo profiletarako estaldura:

- Prestakuntza tradizioaletarako prestakuntza ondo egituratuta dago eta merkatuarekin lotura zuzena du.
- Profil teknikoetarako prestakuntza-gabeziak daude, hala nola enkofratzaileak, HVAC instalatzaileak edo egitura metalikoen eta estalkien muntatzaileak.

❖ Estaldura eskasa duten lanbide-profil berriak:

- **Jasangarritasuna:** energia-auditorearen edo hondakinen kudeatzailearen profilak ez dute prestakuntza egituraturik, ez eta aitortutako ziurtagiri profesionalik ere.
- **Digitalizazioa:** BIM modelatzaileak prestakuntza partziala du; rol aurreratuagoek (datu-analista, BMS espezialista, GIS espezialista) ez dute prestakuntza-ibilbide argirik.
- **Industrializazioa:** funtsezko profilek sistemaren gabezia handienak erakusten dituzte (adib. aurrefabrikatuen muntatzailea, fabrikazio digitaleko teknikariak)
- **Kudeaketa aurreratua:** Ez dago jasangarritasuna, lidergoa eta kudeaketa teknikoa uztartzen duten programarik (adib. proiektu-kudeatzaile iraunkorra).

❖ Prestakuntza eta enpresen arteko elkarlana

CIFPek (EAGI, Easo Politeknikoa) lotura sendoa dute sektorearekin, nahitaezko FCT praktikaren bidez. Unibertsitateek (UPV/EHU, Mondragon, TECNUN) goi-mailako prestakuntza eskaintzen dute hitzarmen mistoen bitartez, eta profil teknologikoetan nabarmentzen dira. Implika edo FLC bezalako zentroek malgutasuna eta enplegurako orientazioa eskaintzen dute, nahiz eta oraindik sisteman integratuta ez egon modu arautu eta zabalean.

❖ Erroka nagusiak:

- Profil berritzaileen eta egungo eskaintzaren arteko desoreka.
- Etorkizuneko profiletarako prestakuntza arautuaren presentzia eskasa
- Lanbide Heziketaren, unibertsitatearen eta zentro pribatuen arteko lotura aula
- berritzaileetarako praktika-hitzarmen berrien premia.

Baliokidetasun-taula laburtua:

Kategoria	Estaldura maila
EGITURAZKO OBRA	Handia
INSTALAZIOAK	Ertaina
MUNTAKETA INDUSTRIALA ETA ERREHABILITAZIOA	Ertaina
AKABERAKO ETA MANTENTZE-LANETAKO LANBIDEAK	Ertaina/Handia
ERDI-MAILAKO TEKNIKARIAK ETA ARDURADUNAK	Handia
ENERGIA BERRIZTAGARRIAK ETA JASANGARRITASUNA	Handia
MAKINERIAKO OPERADOREAK	Handia
JASANGARRITASUNA ETA ERAGINKORTASUN ENERGETIKOA	Ertaina/Txikia
DIGITALIZAZIOA ETA TEKNOLOGIA BERRIAK	Ertaina/Txikia
INDUSTRIALIZAZIOA ETA PROZESU BERRIAK	Txikia
KUDEAKETA TEKNIKOA ETA IRAUNKORTASUN AURRERATUA	Ertaina

Gomendioak

Sektorearen premia estrategikoak

Lanbide Heziketaren egitura eguneratzea

Kualifikazio eta eguneratze profesionala bultzatzea

Prestakuntza-zentroen eta enpresen arteko lotura egonkorrak

Eragile giltzarren arteko lankidetzaren egonkorreko espazioak sortzea

Gazteen eta emakumeen artean sektorearen erakargarritasuna

Irakaskuntza-metodoak gaurkotzea

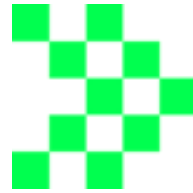
GOMENDATUTAKO JARDUERAK

- | | | |
|--|---|--|
| 1) <i>Lanbide Heziketako Heziketa Duala bultzatzea</i> |  | Teoria eta praktika uztartzen dituzten ibilbideak garatzea, enplegarritasuna eta prestakuntza-beharren egokitzapena hobetzeko. |
| 2) <i>Ikastetxeen eta enpresen arteko lankidetzaren hitzarmenak sendotzea laneratzea errazteko</i> |  | Prestakuntza-programen edukia eta lan-merkatuaren eskakizunen arteko bateratasuna indartzea, ikasleen enplegarritasuna bermatuz ikasketak amaitzean. |
| 3) <i>Gazte eta emakumezko talentua sentsibilizatzea eta erakartzea</i> |  | Ikasle gazteen eta emakumeen ezagutza, interesa eta sarbidea handitzea Gipuzkoako eraikuntza sektorean eta bertako lan-aukeretan.. |
| 4) <i>Sektoreko lanbide tradizionalen eguneratzea</i> |  | Eraikuntzako lanbide tradizionalen lotutako prestakuntza-edukiak modernizatzea, enplegarritasuna hobetzeko eta sektorearen erroka berrietara egokitzeko. |
| 5) <i>Irakasleen eguneratze-plan baten sustapena</i> |  | Lanbide Heziketako irakasleek eta prestakuntza-zentroetako talde teknikoek eraikuntza sektorearen eraldaketarekin bat datorren prestakuntza emateko beharrezko gaitasun eguneratuak izatea bermatzea. |
| 6) <i>Hezkuntza-zentroen eta Gipuzkoako enpresen arteko bisitak eta topaketak</i> |  | Hezkuntza-ingurunea eta enpresa-ekosistemaren arteko lotura sendotzea, ikasleek sektorearen errealitatea gertutik ezagutzeko aukera izango duten bisitak bultzatuz, eta aldi berean, enpresak ikasleen gaitasun hezitzaileen inguruan sentsibilizatuz. |

Etorkizuneko Enpleguaren Kalitatea (EEK)

Laburpen exekutiboa

7) <i>Espezializazio-ikastaro laburren eskaintza zabaltzea</i>		Langileek eta berriz prestatzeko prozesuan dauden pertsonen funtsezko gaitasunak modu azkar, malgu eta sektorearen eskakizun berriekin lerrokatuta eskuratu ahal izateko, mikroprestakuntza labur eta eskuragarriak diseinatzea eta sustatzea.
8) <i>Lan-taldeak eta gai jakinetako lankidetzak-proiektuak</i>		Enpresen, prestakuntza-zentroen, sektore-klusterren eta prestakuntza-prozesuan dauden edo enplegua bilatzen ari diren pertsonen arteko elkargune eta lankidetzak-dinamikak sustatzea, gaitasunen eskaintza merkatuaren benetako eskariari egokitzeko eta profil profesional berrien beharrak aurreikusteko.
9) <i>Langabetuentzako prestakuntza espezifikoa, haien birkualifikazio profesionala eta enplegarritasuna hobetzeko.</i>		Langabetuen laneratzea sustatzea, sektoreko profil tradizionaletara ez ezik, lanbide berrietara ere bideratutako prestakuntza-ibilbide espezifiko bidez.
10) <i>Funtsezko profil profesionalak erakartzeko programak</i>		Eraikuntzaren sektorean betetzeko zailtasun handienak dituzten profil profesionaletara gazte talentua erakartzeko ekintza espezifikoak diseinatzea eta ezartzea.
11) <i>Prestakuntza-zentroen eta ASCONGIren arteko loturaren sustapena</i>		Gipuzkoako eraikuntza-sektoreko prestakuntza-zentro nagusien eta ASCONGIren (Gipuzkoako Eraikuntza Enpresen Elkarte) arteko harreman jarraitu eta arina ezartzea, prestakuntzaren eta enpleguaren arteko zubia sendotzeko helburuarekin.
12) <i>Prestakuntza praktikoan berrikuntza teknologikoa</i>		Errealitate areagotua, errealitate birtuala eta simulagailu interaktiboak bezalako teknologia murgiltzaileak Lanbide Heziketako prestakuntza praktikoetan txertatzea, irakaskuntza modernizatzeko eta ikasleen motibazioa areagotzeko helburuarekin.



*Partners in
innovation.
Leaders in
construction.*

